

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین

بحث ما در اسامی قیامت است که برخی از آنها را بیان کردیم. یکی از اسامی که برای قیامت است این است که از قیامت به یوم الآزفة تعبیر شده. در سوره مبارکه مؤمن آیه 18 می‌فرماید: «وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذْ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطْمِئِنَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ» پیامبر ما انذار بده مجرمین و کفار را نسبت به روز قیامت که از آن تعبیر می‌کند به یوم الآزفة. آزفة یعنی نزدیک و از ماده ازف می‌آید به معنای شیء نزدیک. یکی از تأکیداتی که خدای تبارک و تعالی در قرآن دارد این است که انسان قیامت را یک روز دور حساب نکند، نگوید حالا کی تا قیامت؟! قیامت خیلی نزدیک است که حالا وجه نزدیک بودنش را هم بیان می‌کنیم. در روز قیامت از شدت وحشت دل‌ها به حناجر می‌رسد و قلوب به حناجر می‌رسد، کنایه از این است که شدت بیم، غم و وحشت روز قیامت را دلالت دارد.

در سوره مبارکه نجم آیه 57 می‌فرماید: «أَزِفَتِ الْأَزْفَةُ» یعنی فوق نزدیک بودن را بیان می‌کند و می‌فرماید نه تنها قیامت می‌آید بلکه آمد، قرآن یک مستقبل محقق الوقوع را تعبیر به فعل ماضی می‌کند که قیامت آمد، قیامت نزدیک شد، این هم در سوره نجم.

ما داریم تعابیر دیگری که نزدیک به این معناست؛ در آیه شریفه «اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ»^[1] روز حساب اقْتَرَبَ. شما در ادبیات عرب ملاحظه فرمودید که بین قُرْبَ و اقْتَرَبَ فرق است، یک چیزی که خیلی نزدیک است به با افتعال می‌رود و می‌شود اقْتَرَبَ. چیزی که نزدیکتر است را عرب به عوان اقْتَرَبَ می‌آورد.

در سوره مبارکه «ق» آیه 31 راجع به بهشت می‌فرماید: «الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ» می‌فرماید از نظر زمانی دور نیست، یعنی به جای اینکه تعبیر کند نزدیک است! می‌فرماید فکر نکنید که دور است. گاهی اوقات بعضی‌ها به مؤمنین می‌گویند حالا شما این همه زحمت می‌کشید برای اینکه یک وقتی بهشت را به شما ارزانی کنند یا یک تعبیری را از عارف بزرگوار مرحوم شاه‌آبادی (استاد امام رضوان الله تعالی علیه) شنیدم که فرموده بود مردم می‌گویند دنیا نقد است و آخرت نسیه است و کیست که نقد را رها کند و نسیه را بگیرد، گفتند ایشان فرموده قضیه برعکس است دنیا نسیه است و آخرت نقد است، یعنی واقع را که انسان می‌خواهد نگاه کند، آخرت، قیامت، بهشت، جهنم، اینقدر نزدیک است که بیخ گوش انسان است، از هر چیزی به انسان نزدیکتر است، انسان خیال می‌کند از او دور است. حالا گاهی تعبیر می‌کند به غیر بعید.

در سوره نبأ آیه 40 می‌فرماید «إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا» ما بیم می‌دهیم به شما از یک عذاب نزدیک! فکر نکنید این عذاب دور است بلکه نزدیک است.

در سوره مبارکه معارج می‌فرماید «إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا وَيَرَاهُ قَرِيبًا» مردم فکر می‌کنند قیامت و عذاب دور است اما ما او را نزدیک

